

FINANSTILSYNETTHE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAYStyret i SPAREBANKEN NORGE
Postboks 7999
5020 BERGENVår referanse
07/12738
Deres referanse

19.02.2026

Tilsynsrapport

1 Innledning

Finanstilsynet gjennomførte tilsyn 17. oktober 2024 med Sparebanken Vest (heretter omtalt "banken"). Formålet med tilsynet var å ettergå bankens bruk av internmodeller for kapitalkravs-beregning ("IRB-modeller") etter CRR/CRD-forskriftens § 45. Denne tilsynsrapporten bygger på Finanstilsynets foreløpige rapport fra 24. juni 2025 og styrets kommentar til denne fra 25. september 2025.

2 Finanstilsynets oppsummering

Finanstilsynet mener bankens bruk av IRB-metoden i kredittinnvilgelse er mangelfull. Dette gjelder særlig for boliglån hvor Finanstilsynet finner at bankens risikomåling med IRB-systemet har liten reell innvirkning på kredittbeslutninger eller prising av lån.

Finanstilsynet finner at bankens IRB-modeller, før kalibrering til regulatoriske nivåer, måler risikoen på engasjementnivå til dels svært lavt. Observasjoner fra tilsynet underbygger behov for konservative tilpasninger i estimatene for misligholdssannsynlighet (PD) og tapsgrad (LGD) som brukes i kapitalkravsberegningen, og at disse større grad bør framgå i bankens beslutningsnotater for kredittinnvilgelse.

Finanstilsynet vurderer at bankens praksis for å hensynta kausjoner og uferdige objekter som sikkerhet ved fastsettelse av LGD har mangler i henhold til regelverket.

Finanstilsynet mener banken har satt størrelsesparameteren S for lavt i enkelte tilfeller da det ikke er brukt konsoliderte regnskapstall for konsernet som kunden inngår i.

Finanstilsynet bemerker at bankens valideringsmetodikk i hovedsak er basert på sammenligninger av gjennomsnittsverdier på porteføljenivå med tilleggsundersøkelser på risikoklassenivå.

Finanstilsynet minner om at kravene til kalibrering av IRB-modeller gjelder på risikoklassenivå, og at valideringen må underbygge forsvarlig kalibrering på risikoklassenivå.

Finanstilsynet finner at kvaliteten på bankens myndighetsrapportering har vært svak i flere tilfeller. Finanstilsynet forventer av banken hever kvaliteten på myndighetsrapportering og prioriterer dette arbeidet høyere. Finanstilsynet noterer at banken vil iverksette tiltak i henholdt til merknader i foreløpig tilsynsrapport. Dette vil bli fulgt opp. Finanstilsynet forventer redegjørelser og statusrapporter for forbedringstiltak.

3 Finanstilsynets merknader

3.1 Risikomåling med IRB-modeller, estimering og kalibrering

3.1.1 Rettslig grunnlag

IRB-metoden innebærer at risikovektene som benyttes i beregningen av kapitalkrav for kredittrisiko beregnes for hvert enkelt utlån ut fra bankens egne estimater for misligholdssannsynlighet (PD) og tapsgrad (LGD). Bruk av IRB-metoden stiller omfattende krav til bankens estimering, validering og anvendelse av modellene, og krever tillatelse fra Finanstilsynet. Krav til IRB-systemer er gitt i kapitalkravsforordningens del 3, avdeling 2, kapittel 3. Kommisjonsforordning 439/2022 om tilsynsmyndighetenes vurdering og oppfølging av IRB-modeller gir utfyllende bestemmelser. Kapitalkravsforordningen og kommisjonsforordning 439/2022 gjelder som norsk rett jf. CRR/CRD-forskriftens § 2 første ledd og andre ledd nummer 62.

Krav til estimering av PD og LGD er gitt i kapitalkravsforordningen artikkel 178-181. PD skal estimeres på risikoklassenivå basert på et langsiktig snitt av årlige misligholdsrater over en periode som er representativ for sannsynlig variasjon i misligholdsrater, jf. kapitalkravsforordningen artikkel 180 og kommisjonsforordningens artikkel 46. LGD-estimater skal reflektere tap i økonomiske nedgangstider, jf. kapitalkravsforordningens artikkel 181. Kommisjonsforordning 2021/930 angir kriterier for identifisering av nedgangsperioder.

3.1.2 Bankens IRB-modeller

Banken har PD-modeller for nye kunder ("søknadsmodell") og for eksisterende kunder ("adferdsmodell") for segmentene bedrift, boliglån og usikrede personlån (blanko), og LGD-modeller for de samme segmentene. Banken opererer gjennomgående med to sett av estimater, "predikerte" estimater som skal være forventningsrette, og "regulatoriske" estimater som skal reflektere langsiktige misligholdsrater og tap i nedgangstider og som inneholder sikkerhetsmarginer.

Datagrunnlaget for PD-modellene stammer fra perioden 2012-2021, og varierer noe mellom modeller og segmenter. Forklaringsvariablene i modellene omfatter adferdsvariabler, [REDACTED], og variabler knyttet til kundens inntjening, likviditet og soliditet. I alle modellene tillegges adferdsvariabler betydelig vekt. [REDACTED] I nivåkalibreringen har banken hensyntatt anslåtte misligholdsrater i krisetider og lagt til sikkerhetsmarginer for usikkerhet i disse anslagene og for generell estimeringsusikkerhet i henhold til bankens kalibreringsmetodikk og vilkår gitt i tillatelser fra Finanstilsynet.

LGD-modellene er basert på estimater for tilfriskningssannsynlighet, og tapsgrader ved ulike utfall ("tap gitt tap" og "tap gitt tilfriskning"). Bankens anslag for LGD i nedgangstid for foretak er basert på ekstrapolering av tilfriskning og sikkerhetsdekning tilbake til bankkrisen på starten av 1990-tallet, tillegg sikkerhetsmarginer for usikkerhet i ekstrapoleringen og generell estimeringsusikkerhet. Banken kalibrerer LGD-modellen for boliglån opp til Finanstilsynets referansemodell.

3.1.3 Finanstilsynets vurdering

Finanstilsynets vurderinger av modeller og kalibreringsnivåer framgår av tillatelsene til å ta i bruk endrede modeller av 5. desember 2023 (boliglån), 19. mars 2024 (blankolån til personkunder) og 30. juni 2025 (foretak)¹. Finanstilsynet mener observasjonene av bankens risikomåling, bruk og

¹ Vedtaket av 30. juni 2025 erstatter tidligere vedtak av 9. februar 2024. Vedtaket er påklaget.

validering av IRB-modellene underbygger behovet for konservative tilpasninger i regulatoriske estimater (jf. punkt 3.2 og 3.4).

Finanstilsynet påpekte i foreløpig tilsynsrapport at bankens PD-modeller for boliglån kunne gi tilfeldige utslag ut fra hvilken låntaker som er primær- og medlåntaker. Finanstilsynet noterer at styret skisserer tiltak for at modellene skal gi like PD-estimer uavhengig av låntakerstruktur og at tiltakene skal være gjennomført i 2025.

3.2 Anvendelse av IRB-systemet i kredittsaker

3.2.1 Rettslig grunnlag

Risikoestimatene fra IRB systemet må spille en vesentlig rolle i bankens risikohåndtering, kredittinnvilgelse og kapitalallokering, jf. kapitalkravsforordningens artikkel 144(1b) ("anvendelseskravet").

3.2.2 Anvendelse personmarked

Styret i banken har fastsatt kredittpolicy for personmarkedet som omfatter beslutningsregler basert på gjeldsgrad, likviditetsgrad og belåningsgrad. Verdier utenfor spesifiserte intervaller for disse størrelsene betinger særskilt vurdering eller avslag. [REDACTED]

Risikoklasse basert på PD fra IRB-systemet inngår også som beslutningsregel.²

Finanstilsynet fikk i forkant av tilsynet tilsendt beslutningsgrunnlag for fem boliglån og fem blankolån. Beslutningsnotatene inneholder blant annet informasjon om kunden og låneproduktet, scoring etter bankens låneprosess, opplysninger om pris³ og risikoklassifisering. Finanstilsynet har i tillegg gjennomgått IRB-parametere for engasjementene basert på egen tilsendt oversikt.

3.2.3 Finanstilsynets vurdering - personmarked

Beslutningsreglene knyttet til PD i bankens kredittpolicy har liten eller ingen praktisk betydning for bankens kredittvurderinger.⁴ Finanstilsynet noterer at styret skisserer tiltak for å oppnå tydeligere sammenheng mellom IRB-modellene og innvilgelse.⁵

Bankens prising av kreditter innen personmarked framstår som uavhengig av risikomålingen etter IRB-systemet. Av gjennomgåtte saker innen boliglån er det ingen sammenheng mellom målt risiko etter IRB-systemet og pris til kunden og dette synes å være gjennomgående.⁶

²

³

⁴

⁵

⁶

Finanstilsynet påpekte i foreløpig rapport at regulatorisk PD og LGD ikke framgikk av bankens beslutningsnotater fra kredittsakene. Ifølge styrets svar skal prisvedlegget til kredittsakene nå være supplert med regulatorisk LGD og PD.

Finanstilsynet finner at bankens IRB-system hverken har betydelig innvirkning på innvilgelse eller prising av kreditter for personmarked og kan ikke se at bankens kredittpraksis for boliglån er i tråd med anvendelseskravet i kapitalkravsforordningens artikkel 144(1b). Finanstilsynet registrerer at banken vil gjennomføre tiltak for å styrke anvendelsen av IRB-systemet. Finanstilsynet ber banken redegjøre for tiltakene innen 30. juni 2026.

Gjennomgangen av enkeltengasjementer viser at banken predikerer svært lave PD- og LGD-verdier og svært høye tilfriskningssansynligheter, selv i tilfeller hvor likviditetsgraden er nær minstenivåene som banken tillater for innvilgelse eller belåningsgraden er forholdsvis høy. Observasjonene underbygger ytterligere behovet for konservative tilpasninger i bankens regulatoriske risikoparametere, jf. vilkår til modellendringstillatelsene.

3.2.4 Anvendelse - bedriftsmarked

Styret i banken har fastsatt kredittpolicy for bedriftsmarkedet som omfatter beslutningsregler basert på predikert PD og mål for risikojustert avkastning.

Finanstilsynet fikk i forkant av tilsynet tilsendt beslutningsnotat i fem kredittsaker fra bedriftsmarkedsområdet innvilget i april 2024.⁷ Beslutningsnotatene inneholder informasjon om PD beregnet med bankens søknadsscoremodell, anslått kapitalbinding og risikojustert avkastning (RORAC). Predikert LGD (før kalibrering til regulatorisk nivå) framgår i egne prisnotater. Finanstilsynet fikk også en oversikt over predikerte PD- og LGD-estimer, sistnevnte dekomponert i tilfriskningssannsynlighet, tap gitt tap og tap gitt tilfriskning, samt regulatoriske verdier for PD, LGD, løpetid (M) og størrelsesparameteren (S) benyttet i risikovektberegningen for de aktuelle engasjementene.

3.2.5 Finanstilsynets vurdering – bedriftsmarked

Finanstilsynet registrerer at det er betydelig avvik mellom PD-verdiene som er oppgitt i beslutningsnotatene og engasjementsoversikten, noe som delvis skyldes at adferdsscore er benyttet i sistnevnte. Dette innebærer at estimatene som benyttes i kapitalkravsregningen (adferdsscore) ikke anvendes i innvilgelsen. Bruken av søknadsscore i innvilgelsen synes også noe begrenset når lån innvilges utenfor rammene uten at dette er kommentert i kredittsaken. Regulatorisk LGD framgår ikke i beslutningsnotatene. Samlet framstår anvendelsen av IRB-systemet i innvilgelsen som begrenset.

Det fremgår videre av styrets svar at prisvedlegg i etterkant av tilsynsmøtet er utvidet til å presentere både predikert og regulatorisk LGD og PD for alle engasjementer.

Tilfriskningssannsynlighetene er gjennomgående svært høye, noe som bidrar til lave LGD-estimer, også for kunder med lav sikkerhetsdekning.⁸ Høye tilfriskningssansynligheter og lave interne LGD-estimer underbygger behovet for vesentlig høyere regulatoriske kalibreringsnivåer for LGD. Finanstilsynet registrerer av styrets svar at banken senest i løpet av 2026 vil vurdere om friskmeldingsdefinisjonen skal justeres.

⁷

⁸

3.3 Nærmere om enkeltparametere

3.3.1 Løpetid

Lån med kortere rapportert løpetid kan ha lavere risiko og oppnår et lavere kapitalkrav enn langsiktige lån. Løpetidsparameteren M , som inngår i risikovektberegningen, beregnes i henhold til kapitalkravsforordningens artikkel 162 (2a) og (2f) enten fra avtalte kontantstrømmer eller som den lengste gjenværende tiden som låntaker tillates å benytte til å oppfylle sine avtalte forpliktelser fullt ut. Finanstilsynet påpekte i rapport fra IRB-tilsyn i 2022 at banken har hatt fallende M i foretaksporteføljen over tid og at banken i løpetidsberegningen bør ta høyde for at det kan være krevende for kunder å refinansiere lån under markedsuro og nedgangstider.

Banken oppgir at løpetidsparameteren kan justeres opp i tilfeller der kontraktsfestet løpetid ikke er et rimelig anslag på faktisk løpetid hensyntatt refinansieringsrisiko.⁹ Styret opplyser i sitt svar at bankens rutiner er at alle engasjement med vesentlig refinansieringsrisiko skal klassifiseres som "watchlist" og at dette gir grunnlag for å overstyre alle engasjementer med refinansieringsrisiko.

Finanstilsynet tar bankens opplysninger til orientering. Dersom løpetidsparameteren som benyttes i risikovektberegningen ikke gjenspeiler den faktiske risikoen, kan denne risikoen hensyntas i beregningen av kapitalbehov i pilar 2, jf. kapitalkravsdirektivets artikkel 104, gjennomført i finansforetaksloven § 13-6 og CRR/CRD-forskriften §46. Finanstilsynet vil følge opp løpetidsparameteren i IRB-foretakene som egen sak.

3.3.2 Krav til sikkerheter som hensyntas i LGD

Bruk av pantesikkerheter i beregning av LGD skal etter kapitalkravsforordningens artikkel 181(1) bokstav f være basert på interne retningslinjer som er generelt i tråd med kravene til sikkerhetsstillelse i forordningens del 3, avdeling 2, kapittel 4, avsnitt 3, underavsnitt 1. For alle typer pant stilles det krav til rettslig sikkerhet og forsvarlig verdivurdering. For fordringer og annen fysisk sikkerhet må foretaket ha høyeste prioritet for å kunne hensynta pantet, jf. artikkel 209-210. I henhold til artikkel 181 andre ledd må effekter på LGD som følge av pantesikkerheter underbygges med observerte realisasjoner for den aktuelle typen pant. I henhold til artikkel 181(1) bokstav c må eventuell avhengighet mellom sikkerhetsstiller og debitor behandles konservativt. Krav til effekter av ikke-finansiert kredittbeskyttelse for egenestimert LGD finnes i artikkel 183.

Finanstilsynet påpekte under tilsynet og i foreløpig rapport at banken i enkelte kredittsaker har hensyntatt kausjoner fra eier eller foretak i samme konsern.¹⁰ Finanstilsynet skrev i foreløpig rapport at kravet om å vurdere avhengighet mellom sikkerhetstilbyder og debitor konservativt tilsier at slike sikkerheter ikke kan hensyntas i beregningen av LGD. Styret påpeker i svaret på foreløpig rapport at relasjon mellom sikkerhetstilbyder ikke nødvendigvis er avgjørende og at banken kan tillegge kausjonen verdi i samlet sikkerhetspakke så lenge banken mener kausjonistens betalingsevne består etter debtors mislighold. Banken har retningslinjer for fastsettelse av reduksjonsfaktorer for kausjoner som avhenger av vurdert betjeningsevne for kausjonist. Finanstilsynet mener kravene i kapitalkravsforordningen artikkel 181 og 183 innebærer at korrelasjon mellom debtors og kausjonists betjeningsevne må vurderes særskilt. Finanstilsynet påpeker videre at banken må påse at den endelige risikovekten ikke blir lavere enn den ville blitt om kausjonssikret del av engasjement ble gitt samme risikovekt som en tilsvarende eksponering mot kausjonisten (jf. artikkel 183 nr. 4 med henvisning til metoden i artikkel 236a).

⁹

¹⁰

Finanstilsynet påpekte under tilsynet og i foreløpig rapport at sikkerhetsdekningen i en kredittsak¹¹ i stor grad var basert på "tilført verdi i bygg" og at slike sikkerheter ikke synes å tilfredsstille kravene til sikkerhetsstillelse som kan hensyntas i LGD-estimatene iht. kapitalkravsforordningen artikkel 181 nr. 1. Finanstilsynet mener at uferdige objekter ikke kan sidestilles med tilsvarende ferdigstilte objekter og at banken må kunne vise til gjenvinning fra sikkerhetstyper banken benytter som sikkerhet ved beregning av LGD.

I etterkant av tilsynet har Finanstilsynet mottatt revidert rutine for verdivurdering av sikkerheter og vil gjennomgå denne.

Finanstilsynet presiserer at banken må påse at alle lovkrav til sikkerheter som gjelder ved egenestimerte LGD-verdier er tilfredsstilt i bankens retningslinjer og at alle krav til sikkerheten er oppfylt på det tidspunkt sikkerhetene gir effekt i bankens beregnede LGD.

3.3.3 Størrelsesparameteren S

Størrelsen på motparten kan hensyntas i beregningen av korrelasjonsparameteren som inngår i risikovektberegningen, jf. kapitalkravsforordningen artikkel 153 nr. 4. Størrelsesparameteren, S, settes i så fall lik foretakets omsetning i millioner euro (begrenset oppad til 50), men kan baseres på samlede eiendeler dersom dette er et mer relevant mål på foretakets størrelse. I begge tilfeller er det konsoliderte tall for konsernet foretaket inngår i, som skal brukes.

Finanstilsynet har observert at størrelsesparameteren ikke synes å være basert på konsolidert omsetning eller eiendeler for et av de gjennomgåtte kredittengasjementene.¹² Finanstilsynet presiserer at anledningen til å beregne redusert korrelasjonsparameter er en "kan"-bestemmelse, som ikke bør benyttes dersom banken mangler informasjon om konsolidert omsetning eller eiendeler. Finanstilsynet noterer at styret vil forbedre løsningen for beregning av størrelsesparameteren og forventer at banken redegjør for forbedringene innen 30. juni 2026.

3.4 Validering

3.4.1 Rettslig grunnlag

I henhold til kapitalkravsforordningen artikkel 185 skal banken i valideringen sammenligne estimerte og realiserte verdier av risikoparameterne (PD, LGD og KF), analysere avvik og følge opp med oppkalibrering om nødvendig.

3.4.2 Bankens validering

I forkant av tilsynet fikk Finanstilsynet tilsendt styrebehandlete valideringsrapporter for utfallsåret 2022. Valideringen omfatter tester av modellenes prediksjonsevne, rangeringsevne, stabilitet og representativitet og undersøkelse av overstyringer. For LGD omfatter valideringen også modellkomponentene friskmeldingssannsynlighet, tap gitt friskmelding og tap gitt tap.

Testene av PD-modellenes prediksjonsevne omfatter sammenligning av observerte misligholdsrater med "predikerte" (dvs. forventningsrette) og "regulatoriske" estimer (inkludert sikkerhetsmarginer) per år aggregert over alle risikoklasser¹³ og per risikoklasse aggregert over alle år og separat for siste år. For bedriftsmarkedet gjør banken også sammenligninger på bransjenivå aggregert over alle år og risikoklasser.

¹¹

¹²

¹³ Banken har ti risikoklasser for friske engasjementer (A-J), men klasse A anvendes kun for personmarkedet.

PD-modellenes rangeringsevne måles som areal under ROC-kurven.¹⁴ Rangeringsevnen måles på ett og to års horisont aggregert over alle år og på ett års horisont for hvert år og sammenlignes med bankens minimumskrav.¹⁵

LGD-modellenes prediksjonsevne måles ved å sammenligne gjennomsnittlig predikert og observert tapsgrad for hele valideringsgrunnlaget, mislighold fra 2013 fram til 2023, og per utfallsår og oppklaringsår. Videre sammenlignes gjennomsnittsverdier for langsiktig og nedgangstidsjustert LGD for frisk portefølje med fastsatt målnivå og med gjennomsnittlige observerte tapsgrader aggregert og per utfallsår og LGD-klasse.¹⁶ For bedriftsmarkedet gjør banken også sammenligninger per bransje.

LGD-modellenes rangeringsevne vurderes ved å sammenligne gjennomsnittlig observert tapsgrad per LGD-klasse.

Banken validerer rangeringsevnen til tilfriskningsmodellene ved å se på areal under ROC-kurven og gjennomsnittlig observert tilfriskning i fire kvartiler av predikert tilfriskning. Prediksjonsnivået vurderes ved å sammenligne predikert og observert friskmelding over alle år, per utfallsår og per bransje.

Prediksjons- og rangeringsevne for modellkomponentene tap gitt friskmelding og tap gitt tap testes med samme type tester som for LGD-modellen. Reduksjonsfaktorer for panteverdier testes ved å sammenligne gjennomsnittlige predikerte og realiserte realisasjonsverdier for ulike typer pant over hele valideringsperioden.

3.4.3 Finanstilsynets vurdering

Bankens vurderinger av kalibreringsnivåene er i hovedsak basert på gjennomsnittsstørrelser for porteføljer med tilleggssanalyser på risikoklassenivå. Finanstilsynet minner om at kravene til estimering og validering gjelder på risikoklassenivå.¹⁷

Etter Finanstilsynets vurdering er ikke bankens valideringsmetodikk tilstrekkelig til å avdekke eventuell underestimering på risikoklassenivå. Finanstilsynet registrerer at gjennomsnittlig observert misligholdsrate overstiger predikert misligholdsrate over flere risikoklasser for adferdsscore-modellene og at avvikene ikke er signifikante i henhold til bankens metodikk. Ved ikke-signifikant underestimering over sammenhengende risikoklasser bør banken vurdere disse risikoklassene samlet for å avdekke mulig underestimering.¹⁸ Ved indikasjoner på underestimering av predikert PD forventer Finanstilsynet at banken vurderer om det er behov for endringer i modellen og om sikkerhetsmarginer og andre tilpasninger i de regulatoriske estimatene dekker usikkerheten.

Validering av LGD må skje på LGD-klasse-/intervallnivå og klasseinndelingen i valideringen bør være på et nivå som er egnet til å underbygge modellens prediksjoner. Når valideringen gjennomføres på kun fire klasser vil hver enkelt klasse ikke være tilstrekkelig homogen til at banken kan konkludere om rangeringsevne og prediksjonsnivå ut fra sammenligninger av gjennomsnittsnivåer. Variasjonsbredden i estimatene og observasjonene bør framgå i valideringen, og det bør framgå hvor stor del av observasjonene som overstiger predikert LGD. Bankene bør ha

¹⁴ ROC-kurven fremkommer ved å plote andelen korrekt klassifiserte mislighold (true positive rate) mot andelen feilklassifiserte mislighold (false positive rate).

¹⁵ [Redacted]

¹⁶ For valideringsformål deles porteføljen inn i fire klasser, med tilnærmet like mange engasjementer i hver klasse.

¹⁷ Dersom PD og LGD estimeres direkte gjelder kravene det enkelte estimatet iht. kapitalkravsforordningen artikkel 169 nr. 3. For valideringsformål er det imidlertid nødvendig å gruppere estimatene i risikoklasser eller intervaller.

¹⁸ [Redacted]

akseptansekriterier for avvik. I den grad nedgangstidsjusterte estimater sammenlignes med observerte verdier, må banken ha klare kriterier for hva som er tilstrekkelig margin.

Bankens sammenligning av gjennomsnittlig observert og predikert LGD for misligholdte engasjementer er av begrenset verdi, ettersom misligholdt portefølje gjennomgående har høyere estimert LGD enn frisk portefølje og dermed ikke er representativ. I slike sammenligninger kan marginer mellom predikert og observert LGD i klasser med høy predikert LGD få uforholdsmessig stor vekt, slik at mulig underestimering i klasser med lavere estimert LGD ikke fanges opp. Dersom banken ønsker å se på aggregerte resultater, for eksempel for å vurdere hvor alvorlig en eventuell underestimering er, bør resultatene på klasse-/intervallnivå vektes slik at de reflekterer sammenstillingen i frisk portefølje. Finanstilsynet noterer at banken vil hensynta Finanstilsynets merknader til LGD-valideringen.¹⁹

Finanstilsynet mener bankens valideringsresultater viser beskjeden rangeringsevne og knappe eller negative marginer mellom observert og predikert tilfriskning som innebærer en betydelig risiko for at tilfriskningen er overestimert på engasjementsnivå.²⁰

Etter Finanstilsynets vurdering underbygger bankens valideringsresultater behov for konservative tilpasninger i bankens regulatoriske risikoparametere.

3.5 Myndighetsrapportering

Banken er underlagt en rekke rapporteringskrav, herunder kvartalsvis kapitaldekningsrapportering, årlig rapportering av referanseporteføljer og engasjementsrapportering. Rapporteringskravene har hjemmel i finansforetaksloven (§13-8) og finanstilsynsloven (§ 3).²¹

Finanstilsynet bruker bankens rapporteringer i den tilsynsmessige oppfølgingen av IRB-tillatelsen og kapitalkravsberegningen. Finanstilsynet og den europeiske banktilsynsmyndigheten (EBA) bruker også innrapporterte data for ulike analyseformål.

Det har vært flere tilfeller av mangler i bankens rapportering. I 2023 ble banken utelatt fra sammenligningsgrunnlaget i den årlige benchmark-undersøkelsen som gjennomføres av EBA. For undersøkelsen i 2024 har også EBA vurdert datagrunnlaget som mangelfullt. I Finanstilsynets engasjementsrapportering har det ved flere anledninger vært behov for å rette opp innrapporterte data.

Finanstilsynet vurderer at banken bør heve kvaliteten på innrapporterte data generelt og spesielt ved leveranser til EBA og Finanstilsynets engasjementsrapportering.

Finanstilsynet registrerer at banken har gjennomført internrevisjon av kapitalkravsberegningen. Revisjonen omfattet beregningsgrunnlaget for kredittrisiko, men ikke den endelige leveranser til Finanstilsynet. Finanstilsynet legger til grunn at banken gjennomfører nødvendig kvalitetssikring av kapitaldekningsrapporteringen.

Finanstilsynet noterer at banken har iverksatt forbedringstiltak.

¹⁹

²⁰

²¹ Krav om rapportering av referanseporteføljer iht. CRD artikkel 78 er omfattet av rapporteringshjemplene i finansforetaksloven og finanstilsynsloven. Rapporteringsformatene er spesifisert i CRR/CRD-forskriften §2 andre ledd nr. 37.

4 Videre oppfølging

Finanstilsynet forventer at banken redegjør for hvordan anvendelseskravet skal oppfylles samt for endringer i metode for beregning av størrelsesparameteren innen 30.06.2026. Finanstilsynet ber banken rapportere fremdrift på øvrige skisserte tiltak gjennom 2026. Finanstilsynet vil følge opp bankens håndtering av sikkerheter som påvirker LGD-estimatene.

Vi ber foretaket sende kopi av foreløpig tilsynsrapport til revisor.

For Finanstilsynet

Linda Støle Hårstad
seksjonsleder

Patrick Ranheim
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk.